

رسانه ها در هفته / هفته سوم اکتوبر

این هفته بیشتر شکایت های خبرنگاران و رسانه ها از رهگذر مشکلات اقتصادی، عدم شریک سازی اطلاعات از سوی مسوولان حکومتی و سانسور شدید بود. در بیشتر ولایت ها، ریاست های اطلاعات و فرهنگ یگانه منابع شریک سازی اطلاعات قرار داده شده اند، که این آدرس ها هم تنها معلومات دلخواه خودشان را در اختیار رسانه ها قرار میدهند و اغلب در مورد حوادث و مسایل اجتماعی سکوت اختیار می کنند.

وضعیت رسانه ها و خبرنگاران

- هفته گذشته کمیته مصونیت خبرنگاران افغان 18 قضیه مشکلات و تهدیدات خبرنگاران را مستند و ارزیابی کرده است.
- وکیل اشرفی، خبرنگار تلویزیون ملی در ولایت غزنی، در اداره اطلاعات و فرهنگ آن ولایت با برخورد نادرست طالبان مواجه گردیده است.
- جمال کمال زاده گزارشگر تلویزیون آینه می گوید که وی هنگام پوشش برنامه تلویزیونی در پارک شهرنو کابل توسط طالبان مورد ضرب و شتم قرار گرفته است.
- رادیو خبر نوخت که پس از سقوط ولایت لغمان از سوی طالبان تصرف شد، هنوز در دست طالبان است و فعالیت نشرانی ندارد. کمیته مصونیت چندین بار در سطوح ولایتی و مرکزی تلاش کرده است که این رادیو بازگشایی شود و نشرات خود را از سر بگیرد، اما بی نتیجه بوده است.
- دو رادیوی خصوصی در نورستان وجود داشت که به دلیل مشکلات اقتصادی تعطیل شدند و اکنون هیچ رسانه یی در آن ولایت وجود ندارد.
- در ولایت غور، یک رادیوی به نام صدای سرحد مسدود شده است.
- دو خبرنگار در ولایت فراه تهدید شده اند. یکی گزارشگر رادیو عروج بود که طالبان به دلیل گزارشی وی را مورد انتقاد قرار داده و دیگری مسوول رادیو نشاط بود که در برنامه های خود موسیقی پخش کرده بود، بنابراین توسط ریاست اطلاعات و فرهنگ تحت نظارت بود.
- یک خبرنگار از ولایت کندز نیز به دلیل تهدیدها به کابل فرار کرده است.

مشکلات اقتصادی

به دلیل مشکلات اقتصادی، بسیاری از رسانه ها به خصوص در ولایت ها تعطیل شده اند و برخی دیگر در خطر مسدود شدن قرار دارند.

- مسوولان رسانه یی در ولایت فاریاب می گویند که اگر مشکلات اقتصادی رسانه ها به همین منوال ادامه یابد، آنان مجبور خواهند شد که رسانه های خود را تعطیل کنند.
- برخی رسانه های دیگر در ولایت های مانند فراه، به دلیل مشکلات اقتصادی تعداد کارکنان خود را کاهش داده اند و کسانی که باقی مانده اند کار خود را با دستمزد بسیار کمی ادامه می دهند.

سانسور

- مسوولان رسانه ها در ولایت فاریاب می گویند که رسانه ها پس از ورود طالبان اجازه پخش مستقیم ندارند. آنان می گویند که به توصیه مقامات محلی، آنان بجای موسیقی فقط باید نعت و آهنگهای اسلامی پخش کنند.

- به رسانه های ولایت هرات نیز گفته شده است که اگر می خواهند با مقامات مصاحبه کنند، ابتدا باید با ریاست اطلاعات و فرهنگ صحبت کنند.
- در برخی از ولایات مانند نیمروز، حتی یک داکتر در یک برنامه صبحی و یک عالم دین در یک برنامه مذهبی باید از سوی امارت مورد تایید قرار گیرد تا در این برنامه ها شرکت کند.
- در ولایت غور، خبرنگاران مجبور استند تا اخبار در سطح ولایت، از جمله مسایل امنیتی را با ریاست اطلاعات و فرهنگ به اشتراک بگذارند و در صورت اجازه، رسانه ها حق پخش آن را خواهند داشت. مطلقاً اجازه پخش موسیقی وجود ندارد و رسانه ها باید ترانه های اسلامی پخش نمایند شود.

دسترسی به اطلاعات

جالب است که در برخی از ولایات مانند بادغیس، مقامات امارت با رسانه ها همکاری نمی کنند و از آنها حمایت نیز نمی کنند.

آنان در بسیاری از ولایت ها محدودیت های را بر خبرنگاران اعمال می کنند.

وضعیت روزنامه نگاران زن

طالبان در مورد فعالیت خبرنگاران زن در برخی از ولایات مانند هرات سیاست مشخصی ندارند و این تصمیم همیشه متعلق به آینده است. در بادغیس نیز وقتی با ریاست اطلاعات و فرهنگ در مورد از سرگیری کار خبرنگاران زن صحبت می شود، آنان می گویند که در حال حاضر بهتر است خبر نگاران زن در خانه باشند.

نکات مثبت

- در ولایت هرات، رادیو معراج نشرات خود را از سر گرفته است. تلویزون معراج نیز برای چند ساعت برنامه پخش کرد اما بعد نشرات خود را متوقف کرد.
- در ولایت بادغیس نشرات دو رسانه صوتی از سر گرفته شده است.
- در ولایت نیمروز، (رادیو و تلویزیون برنا)، (رادیو دوست)، (رادیو صدای سیستان) و (رادیو و تلویزیون ملی) نشرات خود را از سر گرفته اند.
- در ولایت قندوز، یک تلویزیون خصوصی به نام اورانوس نشرات خود را از سر گرفت.

از مشکلات اقتصادی گرفته تا سانسور، عدم دسترسی به اطلاعات و آزادی های که خبرنگاران باید داشته باشند و این که چه شرایطی برای فعالیت مصون آنان وجود دارد. چگونه اطلاعات سریع و دقیق در اختیار آنان قرار می گیرد؟ و ده ها سواو و مشکل دیگر که کار خبرنگاران و رسانه های کشور را با مشکلات فراوان روبرو ساخته است.